

Академияға генерал Қабылбаевтың есімі берілді

Ел алдындағы мемлекет және қоғам қайраткері, ішкі істер генерал-лейтенанты Шырақбек Қабылбаевтың елеулі еңбегі, қызметі мен оның ішкі істер органдары саласындағы мемлекеттік және кадрлық саясатын жетілдіруге қосқан үлесін ескере отырып, 2014 жылғы 9 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің №1287 қаулысымен мәңгі есте қалдыру мақсатында ІІМ Қостанай академиясына генералдың есімі берілді.

Бүгінгі таңда Академияда тәрбиеленіп, білім нәрін алып жатқан әр тыңдаушы, профессорлық – оқытушылар құрамы, қызметкерлер, болашақ офицерлер Отаны, туған жері үшін, қызметтік борыштарын мүлтіксіз орындаған, азамат Шырақбек Қабылбаевтың іс-әжірибесін үлгі – өнеге тұтары анық. Себебі, генерал-лейтенанттың өмір жолы, Отанға адал қызмет, кәсіби тәжірибесі мен нақты істерінің Қазақстанның құқықтық және демократиялық даму барысында алар өз орны мен төрі бар екені анық.

Алаштың аяулы азаматы Шырақбек Қабылбайұлы 1908 жылы бұрынғы Семей облысының Абыралы ауданындағы Қайнар ауылының Қарашоқы деген жерде кедей отбасында дүниеге келген. Жастайынан қиындық көріп өскен ол ауыл мектебінде білім алады.

1931 жылы Семей педагогикалық техникумына түсіп, оны үздік аяқтайды. 1932 жылы әскерге шақырылып, Алматы қаласында орналасқан қазақ ұлттық атты әскер полкінің құрамында жауынгерлік дайындықтан өтеді. Әскер қатарындағы қызметі аяқталысымен Ш. Қабылбаев ГПУ - НКВД жүйесіндегі қызметтерге тартылып, арнайы курстарда оқиды.

1934-1938 жылдары ГПУ - НКВД жедел жұмыстарында қызмет атқарған, ал 1938—1954 жылдары Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің аппаратында ұзақ жылдар бойы жауапты орындарда қызмет атқарған. Бұл жерде ол, Орталық Комитет хатшысының көмекшісінен әкімшілік және сауда қаржы органдары бөлімінің меңгерушісіне дейінгі дәрежеге өзінің еңбегімен жеткен. Ш.Қабылбаев қызмет бабында елдің тарихын аралап мағлұматтар жинаған жан.

Бәрімізге мәлім, 50-ші жылдарының бас кезінде кеңес елдері үшін елеулі өзгерістерге толы болды. Дәлірек айтқанда, Орталық және жергілікті жерлерде билік пен басқарма жүйесінің кадрлары жаңартылып, әлеуметтік – саяси жағынан қиындыққа тап келген еді.

1954 жылдың тамыз айында Қазақстан Компартиясының Орталық Комитетінің шешімі бойынша Ш.Қабылбаев Ішкі істер министрі болып тағайындалды. Осы жылдары ішкі істер органдарының жүйесі ең қиын жағдайда еді, өйткені кәсіби мамандар, қызметтік бөлмелер жетіспеген болатын. Материалдық-техникалық база да төмен болған.

Осындай қиын жылдарда қызмет атқарып, сабырлық танытып, алға мақсаттар мен міндеттер қойып, өзінің күш-жігерлігі және табандылығымен жұмысқа жұмыла кіріскен қызметкер.

1959 жылы болған Теміртау оқиғасына байланысты Ш.Қабылбаев жазықсыз жазғырылып орнынан босатылады. Бірақ, арада біраз жылдар өткен соң, 1967 жылы ол екінші рет Қазақ КСР Ішкі істер министрі болып тағайындалады.

Ш.Қабылбаевтың басқару кезінде алғаш рет күрделі құрылыс басқармасы қолға алынды, жеке өндірістік база және мердігерлік құрылыс ұйымдары пайда болды. Автокөлік жол құрылыстары белсенді жұмыс жүргізді. ІІМ тасжол құрылысы бойынша арнайы басқарма базасында Қазақстанның министрлік автокөлік жолы құрылған.

Ш. Қабылбаев табиғи болмысына тән қайраттылығы, ашықтығымен сол уақытта милицияда қызмет атқарып жатқан қызметкерлердің жалақысын көтеруге, жаңа нысанды киім-кешек енгізуге және милиция қызметкерлерінің беделін жоғарылатуға, әлеуметтік қамтамасыз етуін жақсартуға тырысты.

Сондай-ақ, Ш.Қабылбаев 60-қа жуық түзету-еңбек колонияларында ұсталынған сотталғандарды еңбекпен тәрбиелеу арқылы оларды тура жолға қою міндетін де жемісті шешіп, сотталғандарға орта білім мен мамандық алуына мүмкіндік берді.

Осындай адамгершілік қасиеттері мол, білімді, қайраттылығы, табандылығы мен қиын жағдайларда алға қойған мақсат-міндеттерін жемісті орындап, өзін нағыз білікті басшы екендігін көрсете білді. Оны тек адал, тәртіпті, өзіне және қарамағындағыларға талап қоятын, әділ де қамқор басшы ретінде құрметтейтін, қадір тұтатын.

Шығармашылық жағынан да, Ш. Қабылбаев қазақ және орыстың классикалық әдебиетін тамаша білген, Абайды құмарта оқып, қазақтың көптеген ақын-жазушыларымен адал дос бола білген. Сол уақыттың өзінде генералдың мақалалары – «Синие шинели», «Преступления могло не быть», «Особое назначение», «Бессонный патруль» әрқайсысы 300-400 мың данамен шыққан.

Қызметін адал орындап, еңбекқорлығының арқасында Ленин, Еңбек Қызыл Ту, Қызыл Жұлдыз ордендерімен, басқа да медальдармен марапатталған. Қазақ КСР Жоғары Советінің Құрмет грамотасы, «КСРО ІІМ құрметті қызметкері» белгісі секілді бір төбе құрметтері жетерлік.

Ш.Қабылбаев 1976 жылы 5 шілдеде дүниеден өтті.

Орынбасар Уақпаева
ІІМ Қостанай академиясы